

Vi kan dog ikke lade være at bemærke: Gid dog mange Kvinder, som har Forstaaelse af Kvindesagen, og som baade raader over Tid og Penge, i Stedet for at stille sig op som Tilskuere, der gennem deres Kikkert blot øver en mere eller mindre villig Kritik over for Kvindernes Arbejde, vilde stille deres Kundskaber og Intelligens i Kvindeforeningernes Tjeneste. Nu derimod hviler Arbejdet paa nogle enkelte Kvinder, som selvfølgelig maa gaa tidligere bort, end Naturen ellers krævede. I Udlandet er det de højere stillede Damer, der arbejder for Kvindesagen, — her er det de tarvelige Kvinder i de smaa Kaar paa nogle ganske enkelte Kvinder nær.

Men derfor vil ogsaa Fru Anna Nielsens store Arbejde lyse med dobbelt Glans, og mange Taksigelser vil i disse Dage vende sig mod det venlige, gæstfri Hjem i Fredensgade 4 B, 3. Sal, ikke alene til hende, der er gaaet bort, men ogsaa til hendes Mand og Børn, der altid trofast delte hendes Arbejde.

Begravelsen finder Sted Søndagen den 29. ds. fra Vestre Kirkegaard, hvor selvfølgelig Kvindeforeningerne vil møde fuldtal-
Johanne Meyer.

En ny Rettighed for Kvinden.

(Hemmet og Samhället.)

En ny Rettighed! — er det da ikke nok med disse evindelige Rettigheder og Rettigheder? Kvinderne har jo allerede alle mulige Rettigheder og tager sig desuden alle mulige Friheder. Har de ikke Lov til, saa godt som upaatalt, at besøge Kaféer og Restaurationer og uden Ledsagelse bevæge sig næsten overalt, selv om de endnu befinder sig i den Alder og under saadanne Forhold, at de er „à prendre“. Ejer de ikke Ret til at gaa først ind ad Døre, har de ikke Ret til først at tage for sig af Fade og Asietter, beholde Hat og Overstykke paa ind i Stuen osv. osv.? — Jo, det er sandt, de ejer alle disse Rettigheder og mange andre lige saa fortjente og ufortjente.

Og dog maa jeg forlange endnu en Rettighed, som Kvinden savner og som for hende vilde være af største Betydning. Jeg mener den Ret, som Manden har og ofte benytter sig af baade paa Prædikestolen, Katedret og i Rigsdagssalen — Retten til offentligt at sige Dumheder uden at det vækker nogen videre Opsigt. — Hvorledes! Af største Betydning offentligt at faa Lov til at sige Dumheder? — Hun kunde jo risikere at gøre sig til Nar — blamere sig — skade sin Anseelse — og Kvindesagen!!! —

Maa jeg faa Lov til at forklare mig. Jeg siger jo slet ikke, at Kvinderne skal „stræbe“ efter at sige Dumheder, hverken ved offentlige Diskussioner eller i private Kredse — i Selskabslivet ejer de desuden denne Ret og udøver den tiere end ønskeligt. Nej, min uforgribelige Mening er den, at naar de, brugende det Pund, Vorherre har givet dem, har naaet til at faa en Overbevisning eller en Anskuelse angaaende en

Sag, som ligger dem paa Hjerte, da maa de have Mod til at, hvis det gælder, udtale sin Tanke offentligt uden Frygt for at gøre sig til Nar, blamere sig eller skade Kvindesagen. Lad saa være, at denne deres Overbevisning grunder sig paa en Fejltagelse, eller at den ytrede Anskuelse viste sig at være en Dumhed — dermed er ingen Skade sket — tvertimod! De, som bedre forstaa Sagen, har derved faaet Anledning til at fremkomme med en Forklaring, og paa den Maade er der alt at vinde, intet at tabe. — — — Men hvem i Herrens Navn hindrer Kvinderne i at tale offentligt, enten det saa er klogt eller dumt? — Ja, hvem hindrer dem? — Først og fremmest deres egne Betænkkeligheder og dernæst den almindelige Mening, som fra Arilds Tid har været deres Lov — deres Gud, havde jeg saa nær sagt. — Rettigheden til i Lighed med Manden offentligt at fremkomme med Dumheder, er saaledes en af de Rettigheder, Kvinderne ejer, saa snart de tager sig den.

De fleste af dem, jeg mener de dannede iblandt dem, har for længe siden i Teori forkastet Budet „Kvinden tie i Forsamlingen“ — men i Praktik tier de bumstille, naar de talrige indfinder sig ved offentlige Møder, selv om de til Punkt og Prikke ved, hvad de tænker om en Sag, og modent har overvejet den, thi tænk om man ikke skulde kunne udtrykke sig rigtig frit — eller om man stod og hakkede i det — eller slet ikke kunde faa frem det, man vilde sige!

Udtrykker Mændene sig da altid formfuldendt og korrekt? Paa ingen Maade, men de taler i alt Fald, naar de mener, de har noget, de skal have sagt.

Ja, jeg har endogsaa hørt dem, som helt har maattet stoppe op midt i en fint snirklet Frase uden at føle Spor af Forlegenhed for det — ja, det har jeg hørt — hvis man da i det hele kan tale om, man hører, naar Folk tier stille.

Nu tror vel mange, at den, som andrager om Retten til frit at maatte sige sin Hjertensmening, uden Frygt for den almindelige Opinion, selv for længe siden har frigjort sig for de Baand, som denne paalægger det saakaldte smukke Køn. Aa nej — tro blot ikke det. Jeg vilde vel aldrig gjort mig til Tolk for denne Sag, hvor alvorlig den end er, hvis jeg ikke „havde talt for min syge Moster“. — Ogsaa nu har jeg Betænkkeligheder — bare jeg ikke gør mig til Nar — bare jeg nu ikke blamerer mig eller skader Kvindesagen — — — det er derfor bedst saa vel for mig som for Sagen, at jeg skjuler mig bagved — — bagved „Anonymitetens Slør“, for nu at anvende et billedligt og dannet Sprog.

Anisor.

Kvindesagsmøde i Østrig.

Det første store Kvindesagsmøde i Østrig vil blive afholdt i Wien 5., 6. og 7. Juni, altsaa i Pinsedagene. Første Pinsedag forhandler man om Kvindens Uddannelse, den næste Dag om Kvindens Virksomhed, og den tredje Dag tales der om Kvindens Deltagelse i det politiske Liv. Den østrigske Rigsdagsmand Pernerstorfer har lovet at deltage i Diskussionen. Overbevist om Nødvendigheden af, at ogsaa de østrigske Kvinder maa forene sig for at komme med i den

mægtige Bevægelse, som nu allerede omspænder Jordkloden, og hvis Formaal er det kvindelige Køns Selvstændighed, opfordrer alle de, som staar i Spidsen for Kongressen, Kvinderne til at give talrigt Møde og tage Del i Forhandlingerne. Deres Devise er: „Gennem Erkendelse til Frihed og Lykke!“ Opraabet er undertegnet af følgende Kvinder: Dr. phil. Zofia Daszinska, Forfatterinde, Polen; Augusta Fickert, Lærerinde, Wien; Anna Frisch, Forretningsfører, Wien; Dr. med. Rosa Kerschbaumer, Bestyrerinde af Øjenklinikken i Salzburg; Ida Edle v. Metz, privat, Wien; Marie Mussill, Lærerinde, Wien; Irma v. Troll-Borostyan, Forfatterinde, Salzburg; Ottilie Turnau, privat, Wien; Marie Völke, Jordemoder, Wien.

En Læges Udtalelse.

(Fortsat.)

Og nu Arbejdets Art, som man paastaar er saa lige at gaa til og saa lidet anstrengende. Det er Gulv- og Trappevask med Rengøring af andet Slags, Klæde- og Støvlebørstning, Stovvask, Renden i det uendelige fra Loft til Kælder, Ærinder af alle Slags med Skiftning af Kjole, Vaagen om Natten for Barnepigens vedkommende, i Sygdomstilfælde den første og den sidste. Kommer Herskab eller andre vigtige Personer sent hjem om Natten, maa hun baade vente og hente. Og skal En tidligt op, saa maa hun være oppe endnu i Time tidligere. Hun jages af Frøkenen og Fruen, af Herren og af alle Børnene.

Lad os tage et enkelt Arbejde: Stovvasken hver 4de à 6te Uge.

Hvad har ikke hun at gøre, som er oppe! 6, 8, 10 Værelser med Senge at gøre Orden. Al Børstning. Indkøb og Ærinder. Madlavning og Opvaskning. Opvartning i Kælder og Etagen. Saaledes gaar det hele Ugen. Hvor udaset efter saadan en Tørn. Og endda siger man, at vore Piger har ingen Ting at gøre. Aa nej! En 16—17 Aars Pige kan vel ikke saa meget, men Arbejdet bliver da gjort. Og det gøres ikke af Husfruen — som Regel i alt Fald.

Hvor ødelæggende den lange Arbejdstid i og for sig er, har jeg skrevet og talt saa meget om før, at jeg ikke skal gentage det her. Jeg vil blot minde om, at den bliver endda mere ødelæggende for Kvinder end for Mænd, fordi de første i det hele er svagere og har mindre Modstandskraft. Ikke en Gang i Sygdomstilfælde lempes der paa Arbejdet for dem.

Pigerne behandles heller ikke af Huslægen med den samme Omhu som de andre. Han kan ikke en Gang gøre det, for Fruen vil som Regel ikke høre paa det Øre. Det, som derfor gøres for dem, bliver derfor som oftest pro forma Arbejde. For lige over for Overanstrengelsen staar Lægen hjælpeløs, naar han ikke kan beordre Ro og Hvile.

Gaar det endelig saa vidt med Sygdommen, at de ikke længer trods Anstrengelserne kan gøre sit Arbejde saa nogenlunde, saa søger man at blive dem kvit og undrager sig — om muligt — den Maanedes og Forsørgelsespligt, som Loven paabyder.

For Resten er det nok noget eget med den Maaned. For ikke slipper man andre af Husets Folk ud paa Gaden, naar de har været syge i Maaned. Er Pigen et Led i